

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

Povijest umjetnosti

IZVEDBENI PLANOVI

AKAD. GODINA 2018./2019.

ZIMSKI SEMESTAR

1. godina studija

a. obavezni predmeti

- [Osnove vizualnih umjetnosti](#)
- [Umjetnost starog vijeka](#)
- [Antička ikonografija](#)
- Pregled povijesti umjetnosti

2. godina studija

a. obavezni predmeti

- [Kršćanska ikonografija](#)
- [Umjetnost romanike](#)
- [Umjetnost gotike](#)

b. Interni izborni predmeti

- [Muzejska pedagogija](#)
- [Liturgika i povijest umjetnosti](#)
- [Razvoj crkvenog svetišta od 400. do 1400.](#)
- [Graditeljska baština 20. stoljeća u Rijeci](#)

3. godina studija

a. obavezni predmeti

- [Umjetnost baroka](#)
- [Izvori moderne umjetnosti](#)
- [Muzeologija](#)

b. Interni izborni predmeti

- [Muzejska pedagogija](#)
- [Liturgika i povijest umjetnosti](#)
- [Razvoj crkvenog svetišta od 400. do 1400.](#)
- [Graditeljska baština 20. stoljeća u Rijeci](#)

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Osnove vizualnih umjetnosti		
Studij	Povijest umjetnosti		
Semestar	1.		
Akadska godina	2018./2019.		
Broj ECTS-a	4		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+30		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja utorkom 11.15 - 13.00, dvorana 207 Seminari ponedjeljkom 16.15 - 18.00		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da		
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Nina Kudiš		
	Kabinet	F-462	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	utorkom 13.00-14.00, srijedom 16.00 -17.00		
	Telefon		
	e-mail	nina.kudis@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	Mateja Jerman, asistent		
	Kabinet	F-465	
	Vrijeme za konzultacije	Ponedjeljkom 18.00 - 18.45, utorkom 14.00-14.45	
	Telefon		
	e-mail	mateja.jerman@uniri.hr	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Različite definicije pojma i djelokruga discipline, različite metode pristupa umjetničkom djelu, temeljni pojmovi u povijesti umjetnosti: povijest umjetnosti kao intelektualno umijeće; umjetnost kao povijesni zapis; kako slika prikazuje; vizualni znak; odnos slike i riječi; zašto umjetnost ima povijest, odnosno što je stil u povijesti umjetnosti; umjetnost i društvo; vrijednost i ukus; kontekst, značenje i interpretacija; materijali i tehnike. Žanrovi i teme u umjetnosti; materijali, tehnike i procesi; oblik, stil i funkcija; društveni i povijesni konteksti; naručitelji i društveno-kulturni status umjetnika.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Poznavanje i razumijevanje definicije i djelokruge discipline, njezine metodologije, odnosno metoda pristupa djelu i temeljnih pojmova. Bazično poznavanje teorije prikazivanja kod vizualnih umjetnosti te teorije stila. Mogućnost elementarne interpretacije umjetničkog djela te poznavanje različitih pristupa i metoda iste. Pregledno poznavanje povijesti discipline.</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Seminarski radovi	0,5	15	
Kontinuirana provjera znanja 1	1	40	
Usmeni ispit	0,5	15	
ZAVRŠNI ISPIT	1	30	
UKUPNO	4	100	
Opće napomene:			
<u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u>			
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.			
- Tijekom nastave student mora ostvariti najmanje 35% do najviše 70% ocjenskih bodova.			

- **Na završnom ispitu** student može ostvariti najviše 30% ocjenskih bodova.

Važna napomena:

Kako bi mogli pristupiti završnom ispitu, studenti moraju položiti kolokvij (ukoliko ne polože kolokvij, imat će jednu mogućnost ispravka negativne ocjene, 15 dana nakon kolokvija) te izvršiti sve seminarske zadatke (izlaganje i pisani zadatci).

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

Ocjena	Preddiplomski i diplomski studiji
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Obvezna literatura:

1. Ernst H. Gombrich, *Art and Illusion*, Princeton University Press, Princeton i Oxford, 2000., odabrana poglavlja
2. Penny Huntsman, *Thinking about Art*, Wiley Blackwell, 2016.
3. Edward Lucie-Smith, *Dictionary of Art Terms*, Thames & Hudson Ltd, London, 1984.
4. Heinrich Wölfflin, *Temeljni pojmovi povijesti umjetnosti*, Institut za povijest umjetnosti, Kontura, Zagreb, 1998., odabrana poglavlja

Pp prezentacije s nastave i reader

IZBORNA LITERATURA

1. M. Acton, *Learning to Look at Paintings*, 1997.
2. M. Acton, *Learning to Look at Modern Art*, 2004.
3. S. Barnet, *A Short Guide to Writing about Art*, 2015. (11. izdanje)
4. *Critical Terms for Art History*, 2003. (2. izdanje)

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Obavezno, a prema članku 31. PRAVILNIKA O STUDIRANJU NA PREDDIPLOMSKIM I DIPLOMSKIM STUDIJIMA FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U RIJECI:

...

Predmetni nastavnik može studentu uskratiti ... pristup ISVU:

- u slučaju kada je student izostao s više od 30% **ukupne** nastave iz predmeta (bez obzira je li izostanak opravdan ili neopravdan),
- u slučaju kada student tijekom nastave ne prikupi minimalni iznos ocjenskih bodova (od 0 do 49,9).

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Na nastavi, putem konzultacija, elektronskom poštom

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na nastavi, putem konzultacija, elektronskom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni i usmeni

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

Seminarske obaveze u okviru kolegija su obavezne te je njihovo izvršavanje uvjet za pristupanje završnom ispitu. Studenti su dužni imati izlaganja i predati seminarske zadatke na unaprijed dogovoreni datum. Ukoliko to nisu u mogućnosti, zadatak/izlaganje mogu odgoditi jednom tijekom semestra te zadatak izvršiti naredni tjedan.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	4. i 28.2
Proletni	18.3.

izvanredni			
Ljetni	-		
Jesenski izvanredni	-		
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)			
tjedan	DATUM	NAZIV TEME	SEMINAR
1	9.10.	Uvod, izvedbeni, što je sveučilište, akademski običaji, korespondencija itd.	-
2	16.10.	Definicija discipline povijesti umjetnosti	15.10. formalna analiza: uvod
3	23.10.	Umjetnost i iluzija	22.10. formalna analiza
4	30.10.	isto	29.10. formalna analiza
5	6.11.	isto	5.11. formalna analiza
6	13.11.	Teorija zamjedbe	12.11. formalna analiza
7	20.11.	Povijest povijesti umjetnosti	19.11. stručni tekst
8	27.11.	Heinrich Wölfflin: Temeljni pojmovi povijesti umjetnosti, I	26.11. esej
9	4.12.	Heinrich Wölfflin: Temeljni pojmovi povijesti umjetnosti, II	3.12. kataloška jedinica
10	11.12.	Kolokvij (teorija prikazivanja i teorija zamjedbe)	10.12. Heinrich Wölfflin: Temeljni pojmovi povijesti umjetnosti
11	18.12.	Penny Huntsman: Žanrovi i teme	17.12. Heinrich Wölfflin: Temeljni pojmovi povijesti umjetnosti
12	8.1.	Penny Huntsman: Materijali, tehnike i procesi	7.1. Penny Huntsman: Thinking about Art (tematski vodič kroz umjetnost)
13	15.1.	Penny Huntsman: Oblik, stil i funkcija	14.1. Penny Huntsman: Thinking about Art (tematski vodič kroz umjetnost)
14	22.1.	Penny Huntsman: društveni i povijesni kontekst	21.1. Penny Huntsman: Thinking about Art (tematski vodič kroz umjetnost)
15	29.1.	Penny Huntsman: Naručitelji i društveni status umjetnika	28.1. rekapitulacija i zaostatci

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Umjetnost starog vijeka
Studij	Preddiplomski dvopredmetni studij povijesti umjetnosti
Semestar	I.
Akadska godina	2018./2019.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+45
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Nastava: utorkom od 14:15 do 16 sati, dvorana 207 Seminari: petkom od 13:15 do 16 sati dvorana 207
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Damir Tulić
Kabinet	dr. sc. Palma Karković Takalić
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	doc. dr. sc. Damir Tulić: srijedom i četvrtkom od 12:15 do 13 sati
Telefon	051/265-744
e-mail	damir.tulic@gmail.com ; dtulic@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	dr. sc. Palma Karković Takalić
Kabinet	466
Vrijeme za konzultacije	ponedjeljkom i petkom od 11:15 do 12 sati
Telefon	051/265-747
e-mail	pkarkovic@ffri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>1. umjetnost staroga vijeka; -definicija staroga vijeka, kronološki okvir, kratki pregled umjetnosti staroga vijeka, problematike pristupa.</p> <p>2. umjetnost prvih ljudskih skupina; -kratki uvod u prapovijest. -staro kameno doba; prve manifestacije umjetnosti, definicija i interpretacija -srednje kameno doba- mezolitik/protoneolitik; prva veća naselja, protourbanizam -mlađe kameno doba; kratak osvrt na promjene, razvoj, dataciju i problematika procesa neolitizacije u Europi s naglaskom na područje Hrvatske -bakreno doba-eneolitik; obilježja, datacija, kulturne i umjetničke manifestacije „prijelaznog razdoblja“ u Europi i Hrvatskoj; prve tehnike obrade metala.</p> <p>3. brončano doba-razvoj prvih civilizacija; -kratki uvod u brončano doba, u povijest-protopovijest: definicija, kronologija, razvoj, problematika; definicija civilizacije.</p> <p>Mezopotamija -kratki povijesni uvod: prostor, kronologija, stanovništvo, religija, pismo; Sumer, Akad, Babilon, Asirija, Perzija.</p> <p>Egipat -kratki povijesni uvod: prostor - razvoj egipatske umjetnosti po razdobljima s posebnim naglaskom na razvoj i obilježja sepulkralne i sakralne arhitekture, formalna, stilska i ikonografska obilježja skulpture, reljefa i slikarstva; usporedba s Mezopotamijom.</p> <p>Egejske civilizacije -Minojska, Mikenska i Cikladska kultura - kratki povijesni uvod -minojska: urbanizam, arhitektura palača, zidno slikarstvo -mikenska: urbanizam, akropola- „donji grad“, sepulkralna arhitektura, predmeti u metalu;</p>	

-cikladska: sitna plastika.

Brončano doba u Europi i Hrvatskoj, kratki povijesni pregled, pregled najznačajnijih kulturnih grupa i njihovih umjetničkih ostvarenja; tehnike, datacija, najvažniji lokaliteti.

4. Umjetnost antičke Grčke

-definicija, kronologija, prostorno i povijesno određenje i značenje; podjela na: protogeometrijsko/geometrijsko, orijentalizirajuće, arhaisko, klasično i helenističko razdoblje;

-grčka umjetnost po razdobljima: urbanizam, arhitektura, skulptura, slikarstvo (vaze), umjetnički obrt; na primjeru atenskog polisa naglasak na klasično razdoblje grčke umjetnosti, posebice na arhitekturu i skulpturu;

- antička grčka umjetnost u Hrvatskoj

5. Umjetnost antičkoga Rima (grada i carstva)

-definicija, kronologija, prostorno i povijesno određenje i značenje; problematika nastanka, samog naziva i definiranja rimske umjetnosti u odnosu na utjecaje i prostorno širenje Rimskoga carstva;

-Etrurija, kratki pregled povijesti i umjetnosti, sepulkralna i sakralna arhitektura, formalna i ikonografska obilježja skulpture, slikarstvo; umjetnički obrt.

- razdoblje republike i razdoblje triumvirata; kratki pregled povijesnih zbivanja; umjetnost: urbanizam, arhitektura- javna, privatna, skulptura- portretna plastika, reljef- sepulkralni reljef (sarkofazi i sepulkralna portretistika), povijesni reljef, zidno slikarstvo (stilovi), mozaik, novac; umjetnički obrt.

- razdoblje carstva: vladavina Augusta, julijevsko-klaudijevski period, flavijevski period, period adoptivnih careva, period vojničkih careva; umjetnost, promjene u umjetničkom vokabularu, ikonografiji u službi promidžbe carstva i carske osobe: urbanizam, arhitektura (imperijalni forum, slavoluk, mauzolej, *opera publica*-kazalište, amfiteatar, cirkus, vodoopskrba, terme), skulptura- carski portreti, reljef, zidno slikarstvo, novac; umjetnički obrt.

-rimske provincije, definicija i interpretacija „provincijalne umjetnosti“.

6. Rimska umjetnost u Hrvatskoj

-željezo doba na području Hrvatske prije Rima, Iliri, Histri, Liburni, Japodi; obilježja umjetnosti željeznodobnih grupa; najznačajniji lokaliteti, interpretacija, datacija.

-osvrt na događaje za vrijeme i nakon uspostave rimske vlasti; osnivanje prvih kolonija, osnivanje provincija;

-rimska umjetnost na području Dalmacije i na području sjeverne i sjeveroistočne Hrvatske; urbanizam, arhitektura, skulptura, slikarstvo; umjetnički obrt.

-autohtoni element i neka obilježja autohtone umjetnosti u vrijeme rimske vladavine na primjeru kulturne skulpture.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Usvajanje i razumijevanje osnovnih razdoblja u umjetnosti Staroga vijeka od prvih umjetničkih ostvarenja u prapovijesti do pada Zapadnoga rimskoga carstva. Unutar svakoga razdoblja usvajanje povijesnih činjenica koje na izravan način utječu na nastanak, razvoj i interpretaciju umjetničkih djela. Usvajanje „fonda“ najvažnijih umjetnina s naglaskom na grčku i rimsku epohu.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X		X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
I kolokvij	1	25
II kolokvij	1	25
Seminarski rad	0,5	20
ZAVRŠNI ISPIT	2,5	30

UKUPNO	5	100
Opće napomene:		
<u>Kontinuirana provjera znanja - KOLOKVIJ</u>		
Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave		
<u>Pristup popravku KOLOKVIJ-</u> Omogućuje se jedan ispravak kolokvija tijekom semestra. Položeni kolokvij preduvjet je za izlazak na završni ispit.		
<u>Završni ispit</u>		
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:		
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI	
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova	
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova	
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova	
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova	
IV. LITERATURA		
OBVEZNA LITERATURA		
Frankfort, H., <i>The Art and Architecture of the Ancient Orient</i> , Yale/Pelican, New Haven, London 1996. (poglavlja 1-8 i 12.)		
Lange, K., Hirmer, M., <i>Egipat</i> , Prosveta, Beograd 1973. (Opisni dio, str. 45-175)		
Boardman J., <i>Greek Art</i> , Thames and Hudson, London 1985.		
Ramage, N. H., Ramage, A., <i>Roman art, Romulus to Constantine</i> , Pearson Prentice Hall, Upper Saddle River New Jersey 2009.		
Cambi, N., <i>Antika. Povijest umjetnosti u Hrvatskoj. Knjiga II</i> , Zagreb 2002., Grčka civilizacija, Rimska civilizacija		
IZBORNA LITERATURA		
Gavela, B., <i>Istorija umetnosti antičke Grčke</i> , Naučna knjiga, Beograd 1978. (odabrana poglavlja)		
Vitruvije, <i>Deset knjiga o arhitekturi</i> , Golden marketing, Zagreb 1999.		
Müller, W., Vogel, G., <i>Egeja i Grčka</i> , u: <i>Atlas arhitekture 1, Opći dio, Povijest graditeljstva od Mezopotamije do Bizanta</i> , Golden marketing, Institut građevinarstva Hrvatske, Zagreb 1997, str. 127-202.		
Ward-Perkins, J. B., <i>Roman Imperial Architecture</i> , Yale/Pelican, New Haven, London 1994.		
Beard, M., Henderson, J., <i>Oxford History of Art, Classical art, From Greece to Rome</i> , Oxford University Press, Oxford 2001.		
Kleiner, D. E. E., <i>Roman Sculpture</i> , Yale University Press, New Haven, London 1992.		
Beard, M., Henderson, J., <i>Oxford History of Art, Classical art, From Greece to Rome</i> , Oxford University Press, Oxford 2001.		
Smith, R. R. R., <i>Hellenistic Sculpture</i> , Thames and Hudson, London, 1995.		
Sandars, N. K., <i>Prehistoric Art in Europe</i> . Yale/Pelican, London 1992. (odabrana poglavlja)		
grupa autora, <i>Hrvatska umjetnost Povijest i spomenici</i> , Školska knjiga, Zagreb 2010. (odabrana poglavlja)		
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU		
POHAĐANJE NASTAVE		
Obavezno za sve studente koji prvi put slušaju kolegij. Student je dužan pohađati nastavu (predavanja i seminare) 70% odnosno 50% ako mu se kolegij preklapa s obaveznim kolegijem drugog smjera. Ne ispunjavanje ovog uvijeta onemogućuje pristupanje završnom ispitu.		
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA		
Putem zajedničkog e-maila, preko demonstratora		
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA		
Osobno na nastavi i konzultacijama, elektronskom poštom		

NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeni ispit	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	4.2.2019. u 10h u 207 28.2.2019. u 10h u 207
Proljetni izvanredni	19.3.2019. u 16h u 207
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
9.10.2018.	Uvod u stari vijek - drevne civilizacije te antička Grčka i Rim kao temelji europske umjetnosti
16.10.2018.	Prapovijest - povijesni kontekst, počeci umjetnosti i najznačajniji spomenici
23.10.2018.	Mezopotamija - Sumer, Akad, Babilon, Asirija, Perzija
30.10.2018.	Egipat
6.11.2018.	Egejske civilizacije brončanog doba - minojska, mikenska i cikladska
13.11.2018.	Grčka: povijesni uvod i arhajsko razdoblje
20.11.2018.	Grčka: klasično razdoblje
27.11.2018.	Grčka: helenističko razdoblje
4.12.2018.	Umjetnost antičke Grčke na području Hrvatske
11.12.2018.	Etrušćani i uvod u rimsku umjetnost
18.12.2018.	Rim: umjetnost u doba Republike
8.1.2019.	Rim: umjetnost u doba ranog Carstva
15.1.2019.	Rim: umjetnost u doba kasnog Carstva
22.1.2019.	Umjetnost u rimskim provincijama
29.1.2019.	Umjetnost antičkog Rima na području Hrvatske

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Antička ikonografija
Studij	Povijest umjetnosti
Semestar	I.
Akadska godina	2018./2019.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Pon. 8:15-11:00, uč. 106
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Marina Vicelja Matijašić
Kabinet	461
Vrijeme za konzultacije	Ponedjeljak, 13:00-14:00
Telefon	265-603
e-mail	mvicelja@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	dr. sc. Palma Karković Takalić
Kabinet	466
Vrijeme za konzultacije	Ponedjeljkom i petkom 12-13 h
Telefon	265-747
e-mail	pkarkovic@ffri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
1. Uvod u ikonografiju:	
- definicija ikonografije; kratka povijest discipline s posebnim osvrtom na interes prema antičkoj umjetnosti;	
- osnovni pojmovi u ikonografiji (tema, personifikacija, alegorija, znak, simbol, atribut i dr.);	
2. Uvod u antičku ikonografiju:	
- kronologija;	
- antička ikonografija u grčkoj umjetnosti, materijalni i pisani izvori, kratki pregled religije u antičkoj Grčkoj;	
- antička ikonografija u rimskoj umjetnosti, materijalni i pisani izvori, kratki pregled religije u starom Rimu;	
- kasna antika i počeci promjena - utjecaji novih religija;	
3. Antička ikonografija	
- ikonografija službenih božanstava grčkog i rimskog panteona i ikonografija njima bliskih božanstava nižeg ranga;	
- ikonografija izabranih „importiranih“ božanstava;	

- ikonografija junaka grčke i rimske mitologije;
- personifikacije;
- ikonografija povijesnih ličnosti antike;
- kompozicije- ponavljanje i utvrđivanje;

4. Antička ikonografija u kasnijim razdobljima

- teme iz umjetnosti antike u umjetnosti srednjega vijeka;
- teme iz umjetnosti antike u umjetnosti renesanse i baroka;

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

1. Usvajanje osnovnih pojmova iz ikonografije i metodologije rada/istraživanja u ikonografiji s posebnim naglaskom na područje antičke ikonografije.
2. Poznavanje temeljnih literarnih izvora za grčku i rimsku ikonografiju. Mogućnost korištenja, temeljne interpretacije i citiranja tih izvora u samostalnom istraživanju iz antičke ikonografije.
3. Poznavanje mitologije, „kompetencija”, ikonografije, najčešćih tema i konteksta prikaza službenih božanstava grčkog i rimskog panteona, tzv. importiranih božanstava te njima bliskih božanstava nižeg ranga. Poznavanje mitologije, „kompetencija”, ikonografije, najčešćih tema i konteksta prikaza antičkih junaka i personifikacija. Poznavanje ikonografije, najčešćih tema i konteksta prikazivanja javnih osoba grčke i rimske povijesti.
4. Mogućnost temeljne formalne i ikonografske analize likovnog djela u samostalnom istraživanju.
5. Mogućnost prikaza i temeljnog kritičkog osvrta na stručnu i znanstvenu literaturu koja se bavi temama iz antičke ikonografije.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X		
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0,5	10
Kontinuirana provjera znanja 1	1	30
Kontinuirana provjera znanja 2	1	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	3	100

Kontinuirana provjera znanja 1 odnosi se na Kolokvije 1 i 2 (20 + 20 bodova), a Kontinuirana provjera znanja 2 na Seminarski rad. Završni ispit sastoji se od pismenog (za one koji nisu prošli dva kolokvija) i usmenog dijela. Studenti koji nisu zadovoljili obaveze pohađanja nastave, seminarskog

rada i kolokvija odnosno završnog pismenog nemaju pravo izaći na završni usmeni ispit.

Seminarski rad obuhvaća samostalno istraživanje na zadanu temu. Prema dogovoru s nastavnikom rezultati istraživanja će se dostavljati u formi pisanog rada ili usmeno izlagati. Teme i rokovi/vrijeme predavanja/izlaganja seminara odrediti će se po početku nastave i utvrđivanju točnog broja studenata (i njihovih studijskih grupa).

Dolasci na sat obuhvaćaju prisustvo nastavi u učionici i terenskoj nastavi. Jednodnevna terenska nastava održat će se u petak u drugom ili trećem tjednu studenog.

Vrednovanju rada i zalaganja studenata može doprinijeti i njihova aktivnost na satu, pohađanje znanstvenih i stručnih skupova koje organizira Odsjek za povijest umjetnosti, posjet izložbama koji su bliski s temom kolegija.

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Rendić- Miočević, A. (2010.) *Antička ikonografija*, skripta (pdf).
2. Van Straten, R. (2003.) *Uvod u ikonografiju, teoretske i praktične upute*, Institut za povijest umjetnosti, Zagreb (odabrana poglavlja).
3. Zamarovský, V. (2004.) *Bogovi i junaci antičkih mitova - Leksikon grčke i rimske mitologije*, Zagreb.
4. Slikovni materijal- *Power point* prezentacije s predavanja.
5. Odabrana poglavlja i članci odredit će se s obzirom na teme seminara.

IZBORNA LITERATURA

1. Impelluso, L. (2005.) *Eroi e Dei dell`antichità*, Roma.
2. Odabrana dopunska poglavlja i članci odredit će se s obzirom na teme seminara.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Dolasci na sat obuhvaćaju prisustvo nastavi u učionici (predavanjima i seminarima) i terenskoj nastavi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Studenti se informiraju na satu, u vrijeme konzultacija, mailom putem portala Merlin ili putem zajedničke mail adrese.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na satu, u vrijeme konzultacija, mailom putem portala Merlin ili putem mail adrese.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno (za one koji ne polože Kolokvij 1 i 2) i usmeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Radi uspješnog praćenja nastave i komunikacije s nastavnicima studenti se trebaju povezati sa stranicom kolegija Antička ikonografija na portalu Merlin.

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	Pismeni: 4.02./18.02., 10 h Usmeni: 6.02./20.02., 10 h
Proljetni izvanredni	Pismeni: 22.03., 10 h Usmeni: 22.03., 13 h
Ljetni	/
Jesenski izvanredni	

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
15.10.	Definicija ikonografije; kratka povijest discipline s posebnim osvrtom na interes prema antičkoj umjetnosti; osnovni pojmovi u ikonografiji (tema, personifikacija, alegorija, znak, simbol, atribut i dr.). Antička ikonografija u grčkoj umjetnosti, materijalni i pisani izvori, kratki pregled religije u antičkoj Grčkoj.

22.10	<p>Antička ikonografija u rimskoj umjetnosti, materijalni i pisani izvori, kratki pregled religije u starom Rimu; kasna antika i počeci promjena - utjecaji novih religija.</p> <p>Ikonografija službenih božanstava grčkog i rimskog panteona i ikonografija njima bliskih božanstava nižeg ranga: -Zeus/Jupiter, gigantomahija, Hera/Junona.</p>
29.10.	<p>Ikonografija službenih božanstava grčkog i rimskog panteona i ikonografija njima bliskih božanstava nižeg ranga: -Atena/Minerva, Gorgone, Meduza, Kapitolijska trijada.</p> <p>(Vježba: rad u grupama na analizi sadržaja literarnih izvora)</p>
5.11.	<p>Ikonografija službenih božanstava grčkog i rimskog panteona i ikonografija njima bliskih božanstava nižeg ranga: -Artemida/Dijana, Apolon, Orfej, Asklepije, muze; -Afrodita/Venera, Eros, Adonis, Amor, Prijap, Ares/Mars, Amazonke, amazonomahija; Romul i Rem.</p>
12.11.	<p>Ikonografija službenih božanstava grčkog i rimskog panteona i ikonografija njima bliskih božanstava nižeg ranga: -Hefest/Vulkan; Hermes/Merkur, Hemafrudit, Pan; -Demetra/Cerera; Perzefona/Kora/Prozerpina, Had/Pluton.</p>
19.11.	<p>Ikonografija službenih božanstava grčkog i rimskog panteona i ikonografija njima bliskih božanstava nižeg ranga: -Posejdon/Neptun, Amfitrita, Triton; -Dioniz/Bakho/Liber, Libera, Silen, nimfe, menade.</p> <p>(Vježba: rad u grupama na analizi figuralnih prikaza tzv. Dodekatheona i srodnih kompozicija)</p>
26.11.	Kolokvij 1
3.12.	<p>Ikonografija izabраниh „importiranih“ božanstava: -Izida i egipatska božanstva; Velika Majka i Atis; Mitra;</p>
10.12.	<p>Ikonografija junaka grčke i rimske mitologije: -Ahilej, Heraklo/Herkul, Odisej, Perzej, Tezej, Eneja;</p>
17.12.	<p>Personifikacije.</p> <p>(Vježba: rad u grupama na analizi i prikazu stručne i znanstvene literature- teme iz antičke ikonografije)</p>
7.1.	Ikonografija povijesnih ličnosti antike.

14.1.	Ikonografija povijesnih ličnosti antike. Ponavljanje i utvrđivanje.
21.1.	Teme iz umjetnosti antike u umjetnosti srednjega vijeka. Gostujuće predavanje.
28.1.	Kolokvij 2 ; zaključno predavanje.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	KRŠĆANSKA IKONOGRAFIJA		
Studij	POVIJEST UMJETNOSTI		
Semestar	III. (PDS) ZIMSKI		
Akadska godina	2018./2019.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	45 (30+0+15)		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	PONEDJELJAK, 10:15-13:00, 207		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da		
Nositelj kolegija	MARINA VICELJA-MATIJAŠIĆ		
	Kabinet	461	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	PONEDJELJAK, 13:00-15:00		
	Telefon	265603	
	e-mail	mvicelja@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju	BARBARA ŠPANJOL-PANDELO		
	Kabinet	466	
	Vrijeme za konzultacije	SRIJEDA, 12:15-14:00	
	Telefon	051 365 741	
	e-mail	bspanjol@uniri.hr	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Uvodna razmatranja</p> <p>Određivanje vremenskog i prostornog okvira - kršćanska umjetnost srednjovjekovne Europe</p> <p>Usvajanje terminologije, prvenstveno definicije «slike» u ikonografskom značenju, odnosa pojmova znak-simbol kroz povijesna razdoblja, te osnovnih elemenata ikonografske analize.</p> <p>Ikonografske metode - grafički simboli, simbolične scene, reduktivna i narativna metoda, metoda simulacije</p> <p>Ikonografska topografija</p> <p>Ishodišta i utjecaji određenog ikonografskog sadržaja</p> <p>Različiti faktori koji sudjeluju u formiranju «slike» u kršćanskoj umjetnosti srednjeg vijeka (liturgija, propovijedi, svakodnevni život, srednjovjekovni teatar, misticizam, relikvije, zakon forme, zakon kadra)</p> <p>Nastanak ranokršćanske ikonografije</p> <p>Simbolika u srednjem vijeku</p> <p>Kristološki ciklus</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Krist - od ikone do devocionalnih prikaza b. ciklus djetinjstva, javnog života, muke c. eshatološke teme <p>Mariološki ciklus</p> <ol style="list-style-type: none"> a. razni tipovi u prikazu Bogorodice b. promjene u kultu, devociji i slici <p>Osnove hagiografije - izabrana svetačka ikonografija</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Usvajanje terminologije i osnovnih pojmova vezanih uz ikonografiju kršćanske umjetnosti, kao i mogućnost ikonografske analize i prepoznavanja sadržaja kršćanske mitologije u umjetničkim djelima srednjeg vijeka u Europi. Razumijevanja nastanka i razvoja određenih ikonografskih sadržaja i normi u od kasne antike do kasnog srednjeg vijeka. Sposobnost povezivanja tekstualnih predložaka i vizualne reprezentacije. Mogućnost donošenja vrijednosnih sudova i sudjelovanje u diskusijama te komparativnoj analizi spomenika.</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

x		
III. SUSTAV OCJENJIVANJA		
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0	0
Kontinuirana provjera znanja 1	1	30
Kontinuirana provjera znanja 2	1	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	40
UKUPNO	3	100
<p>Opće napomene:</p> <p><u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u> Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.</p> <p><u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u> Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. <p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:</p>		
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI	
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova	
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova	
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova	
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova	
IV. LITERATURA		
OBVEZNA LITERATURA		
<p>1. <i>Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva</i>. Zagreb, 1996. (odabrana poglavlja)</p> <p>2. Van Straten R., <i>Uvod u ikonografiju</i>. Zagreb, 2001.</p> <p>3. Panofsky, E. <i>Ikonografija i ikonologija – uvod u proučavanje renesansne umjetnosti (uvodno poglavlje iz knjige Studies in Iconology)</i>, u: <i>Život umjetnosti</i> 17, 1972, str. 67-79.</p>		
IZBORNA LITERATURA		
<p>1. Biblija. (Novi Zavjet)</p> <p>2. Biblijski leksikon. Zagreb 1988.</p> <p>3. The Routledge Companion to Medieval Iconography, Routledge, 2017.</p> <p>4. Hall J., Rječnik tema i simbola u umjetnosti. Zagreb 1991.</p> <p>5. Reau L., <i>Iconographie de l'art chretien</i>. Paris 1955-1964.</p> <p>6. Grillmeier A., <i>Christ in Christian Tradition. From the Apostolic Age to Chalcedon</i>. New York, 1965.</p> <p>7. Drewer L., <i>Recent Approaches to Early Christian and Byzantine Iconography. Studies in Iconography</i> 17, Princeton 1996.</p> <p>8. Camille M., <i>The Gothic Idol. Ideology and Image Making in medieval Art</i>. New York, 1989.</p> <p>9. Male E., <i>The Gothic Image. Religious art in France in the XIII century</i>. New York, 1958.</p> <p>10. Grabar A., <i>Christian Iconography: A Study of Its Origins</i>. Princeton, 1968.</p>		

11. Van Straten R., Iconography, Indexing, Iconoclass. Leiden, 1994.
12. Legenda aurea (The Golden Legend). New York, 2000.
13. Andaloro M., Arte e iconografia a Roma. Milano, 2001.
14. Diebold W.J., Word and Image in Early Medieval Art. Philadelphia, 2001.
15. Toubert H., Riforma gregoriana e iconografia. Milano, 2001.
16. Spineto N., I simboli nella storia dell'uomo. Milano, 2002.
17. Warburg A., Ritual zmije. Zagreb, 1996.
18. Friedman J.-Wegmann J., Medieval Iconography. A Research Guide. New York, 1998.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje je nastave obavezno; na nastavi se od studenata očekuje aktivno sudjelovanje; za nastavnu jedinicu postoje pripreme; aktivnost se na nastavi evaluira

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Studenti su informirani putem izvedbenog programa na početku akademske godine; kontinuirano preko portala Merlin, na koji su postavljeni svi materijali za nastavu te sva potrebna literatura u pdf formatu; studenti se po potrebi informiraju putem zajedničke e-adrese.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Kontakt s predmetnim nastavnikom omogućen je mailom ili putem konzultacija koje se redovito održavaju svaki tjedan prema navedenom rasporedu.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Ispit se polaže pismeno i usmeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	4.2. / 25.2. u 10:00 (P) i u 14:00 (U)
Proljećni izvanredni	22.3. u 10:00 (P) i u 14:00 (U)
Ljetni	-
Jesenski izvanredni	-

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
15.10.2018.	Predstavljanje programa Podjela zadataka Uvodno predavanje; Određivanje prostornog i vremenskog okvira – europska umjetnost srednjeg vijeka od kasne antike do 17. stoljeća Ikonografske analize – povijesni razvoj; razvoj ikonografije kao discipline, najznačajnije škole i predstavnici; Usvajanje osnovnih pojmova i terminologije; Definicije «slike» u ikonografskom značenju, Ikonografska deskripcija i analiza prema Panofskom
22.10.2018.	Nastanak i razvoj ranokršćanske ikonografije; Različiti faktori koji su utjecali na formiranje slike u srednjovjekovnoj umjetnosti Ikonografske metode; Ikonografska topografija
29.10.2018.	NEMA NASTAVE – SLUŽBENO ODSUSTVO

05.11.2018.	Simbolika u srednjem vijeku I
12.11.2018.	Simbolika u srednjem vijeku II
19.11.2018.	Krist - od ikone do devocionalnih prikaza
26.11.2018.	Kristološki ciklus - uvod i I. dio
03.12.2018.	Kristološki ciklus II. dio
10.12.2018.	NEMA NASTAVE - SLUŽBENO ODSUSTVO
17.12.2018.	Marija - promjene u kultu, devociji i slici Mariološki ciklus
07.01.2019.	Eshatološke teme
14.01.2019.	Uvod u hagiografiju - izabrana svetačka ikonografija
21.01.2019.	Post-Tridentska ikonografija
28.01.2019.	Terenska nastava

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Umjetnost romanike		
Studij	Preddiplomski studij povijesti umjetnosti		
Semestar	Zimski; III.		
Akadska godina	2018./2019.		
Broj ECTS-a	5		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	45+30+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljkom 16.15-19.00, četvrtkom 18.15-20.00		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku			
Nositelj kolegija	Dr.sc. Danko Dujmović		
	Kabinet	464	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Pon 15-16, čet 11-12		
	Telefon	265-740	
	e-mail	ddujmovic@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Pregled povijesti umjetnosti u Europi i Hrvatskoj u razdoblju romanike (11-13.st.). Usvajanje osnovnih stilskih i ikonografskih karakteristika perioda te isticanje ishodišta i utjecaja formiranja stilskih i regionalnih grupa u određenom povijesnom okviru. Prepoznavanje spomenika i spomeničkih cjelina te analiza istih i razumijevanje nastanka, kontinuiteta i promjena u likovnom jeziku. Pregled u svim likovnim medijima.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Usvajanje i vladanje povijesnim uvjetima na tlu Europe i Hrvatske u periodu od 11. do 13. stoljeća koji su izravnoj vezi s nastankom i razvojem umjetnosti tog razdoblja. Prepoznavanje i vrednovanje najznačajnijih spomenika tog razdoblja. Prepoznavanje osnovnih stilskih karakteristika i mogućnost formalne analize te prepoznavanje temeljnih sadržaja i ikonografskih tema te normi i načina prikazivanja u svim medijima. Mogućnost donošenja vrijednosnih sudova i sudjelovanje u diskusijama te komparativnoj analizi pojedinih spomenika.</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x			x
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohadanje i aktivnost u nastavi	1	10	
Kontinuirana provjera znanja	2	40	
ZAVRŠNI ISPIT	2	50	
UKUPNO	5	100	
Opće napomene:			

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

Segmenti kolegija (pohađanje, aktivnost) vrednovati će se dosljedno tijekom cijelog semestra praćenjem dolazaka i aktivnosti unutar nastavnog procesa. Seminarski rad ocjenjivati će se prema uspostavljenim parametrima o kojima će student biti obaviješten na početku semestra. Isto vrijedi i za referat kojim će konkretni seminarski rad biti predstavljen. Kao krajnja provjera usvojenog znanja kolegija biti će proveden pismeni ispit.

Kolegij zahtijeva redovito pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje, jer predviđena znanja koja se trebaju usvojiti ovise uglavnom o ovom segmentu. Stoga se očekuje redovitost pohađanja.

Student je u okviru programa dužan izraditi seminarski rad i prezentirati ga kolegama u terminu dogovorenom na početku semestra. Ukoliko se student ne pridržava rokova, to utječe na pojedinačnu ocjenu koja se studentu daje za svaki rad, a zbir svih ocjena utječe na konačnu ocjenu. Ukoliko student ima nekih nepredviđenih situacija koje direktno utječu na poštivanje roka dužan je to na vrijeme i prije roka javiti nastavniku s kojim mora dogovoriti alternativni rok.

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. *2. Romanesque: Architecture, Sculpture, Painting*. Koln, 1997.
2. K. J. Conant: *Carolingian and Romanesque Architecture 800-1200*, Yale University Press 1993. (str. 107-467.)
3. X. Barral I Altet: *Protiv romanike? Esej o pronađenoj prošlosti*, Zagreb, 2009. (str.7.-86.)
4. *1000 godina hrvatskog kiparstva*, Zagreb, 1997. (poglavlje o romaničkoj skulpturi)
5. I. Fisković, *Romaničko slikarstvo u Hrvatskoj*. Zagreb 1987.
6. V. Goss, *Četiri stoljeća zapadne umjetnosti - pogled s jugoistoka*, Zagreb, 2008. (str.159.-221.)

Zbirka članaka o umjetnosti romaničkog razdoblja na području Hrvatske (zbirka će biti dostupna studentima na prvom predavanju u semestru)

IZBORNA LITERATURA

1. I. A. Petzold, *Romanesque Art*, H.N. Abrams, New York, 1995.
2. Fučić, B. *Istarske freske*, Zagreb, 1963.
3. D. Demonja, *Romaničke crkve u Istri*, Vedis, Zagreb, 2007.
4. R. Bužančić, *Majstor Radovan*, Ministarstvo kulture RH, Zagreb, 2011.
5. A. Deanović, Ž. Čorak, *Zagrebačka katedrala*. Zagreb, 1988.
6. V. Jukić, *Otkrivena ravnicu*, Zagreb, 2011.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE	
Pohađanje nastave je obavezno. Moguće je izostati tri puta bez opravdanja. Na predavanjima se od studenata očekuje aktivno sudjelovanje u nastavi, raspravama i radionicama.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Studenti sve informacije dobivaju na predavanjima ili konzultacijama s nastavnikom na fakultetu ili e-mailom. Rokovi, obaveze i zadaci studenata određeni su i predstavljeni na uvodnom predavanju.	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Studenti mogu kontaktirati nastavnika u vrijeme konzultacija na fakultetu ili e-mailom u svakom trenutku.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeni	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	12.2., 26.2.2019. 11h
Proljetni izvanredni	19.3.2019. 11h
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
11.10.	Uvod u kolegij
15.10.	Povijesni uvod u razdoblje
18.10.	Počeci romanike
22.10.	Nema nastave zbog odsutnosti nastavnika
25.10.	Nema nastave zbog odsutnosti nastavnika
29.10.	Umjetnost romanike na području Burgundije
5.11.	Umjetnost romanike na području Lombardije
8.11.	Nema nastave zbog odsutnosti nastavnika
12.11.	Umjetnost romanike na području Italije 1
15.11.	Umjetnost romanike na području Italije 2
19.11.	Umjetnost romanike na području Italije 3
22.11.	Umjetnost romanike na području istočnog Jadrana 1
23.11.	Terenska nastava
26.11.	Umjetnost romanike na području istočnog Jadrana 2
29.11.	Umjetnost romanike na području istočnog Jadrana 3
3.12.	Umjetnost romanike na području Njemačke
6.12.	Umjetnost romanike na području središnje Europe
10.12.	Umjetnost romanike na području kontinentalne Hrvatske 1

13.12.	Umjetnost romanike na području kontinentalne Hrvatske 2
17.12.	Umjetnost romanike na području Francuske
20.12	Kolokvij 1
7.1.	Umjetnost romanike na području Irske, Velike Britanije i Skandinavije
10.1.	Umjetnost romanike na području Španjolske i Portugala
14.1.	Svjetovna arhitektura u srednjem vijeku
17.1.	Srednjovjekovna umjetnička zbivanja na prostoru Bizanta
21.1.	Srednjovjekovna umjetnička zbivanja na prostoru Srbije
24.1.	Priprema za kolokvij
28.1.	Kolokvij 2
31.1.	Zaključno predavanje

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Umjetnost gotike		
Studij	Preddiplomski studij povijesti umjetnosti		
Semestar	III. semestar (zimski)		
Akadska godina	2018./2019.		
Broj ECTS-a	5		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	45+30+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijeda 106 od 10:15-12:00; srijeda 207 od 16:15-19:00		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Barbara Španjol-Pandelo		
	Kabinet	F-466	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Srijedom od 12:15-14:00 ili prema dogovoru		
	Telefon	051 265 741	
	e-mail	bspanjol@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	/		
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Povijesni okvir razvoja umjetnosti gotike u Europi. Definicija stila i osnovnih razvojnih smjernica. Regionalna obilježja i posebnosti na europskom prostoru. Arhitektura gotike u Francuskoj - nastanak, definicija osnovnih graditeljskih značajki, terminologija, razvojne faze (rana, zrela i kasna gotika). Gotička arhitektura u Njemačkoj. Gotička arhitektura u Engleskoj. Gotička arhitektura u Italiji (regionalne varijante). Skulptura gotičkog razdoblja u Francuskoj i Italiji (glavna stilska obilježja, radionice, majstori). Slikarstvo gotike u Italiji. Internacionalna gotika. Gotička umjetnost u Hrvatskoj.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Očekuje se da student nakon položenog ispita može: vladati povijesnim uvjetima u Europi i Hrvatskoj u razdoblju kasnog srednjeg vijeka; razumjeti osnovna obilježja umjetnosti nastale u razdoblju kasnog srednjeg vijeka u Europi i Hrvatskoj; koristiti temeljne metodologije i terminologije povijesti umjetnosti kako bi mogao prepoznati osnovne stilske karakteristike umjetnosti gotike; koristiti pojmove, vrijednosti i suprotstavljena stajališta te biti svjestan ograničenja i pristranosti povijesnih podataka i izvora; donositi vrijednose sudove; interpretirati (opisati i analizirati) umjetnička djela, samostalno istraživati, pripremiti i usmeno izložiti prezentaciju.</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	2	0	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	10	
Kontinuirana provjera znanja	0,5	10	

2		
Terenska nastava i aktivnost u nastavi	0,5	20
Seminarski zadaci (kataloška jedinica)	0,5	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO		100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

Ocjena	Preddiplomski i diplomski studiji
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. *The Art of Gothic*, ed. R. Toman, Könemann, Köln, 2004. (7-153; 188-189; 242-265; 386-419; 440-452)
2. *Jansonova povijest umjetnosti*. Zapadna tradicija (prema sedmom američkom izdanju), Stanek, 2013. (385-501)
3. Fisković I. *Gotika* u: Enciklopedija Hrvatske Umjetnosti 1, Leksikografski zavod Hrvatske, Zagreb, 1995, str. 291-307.
4. *Priručnik za studente* (izbor tekstova)

IZBORNA LITERATURA

- Germ, T., *Gotska arhitektura in kiparstvo*. Evropska umetnost poznega srednjega veka I., Ljubljana, 2009.
- Germ, T., *Evropska umetnost poznega srednjega veka 2*, Ljubljana, 2009.
- Rossi, G., *Romanesque and Gothic*, London, 2008.
- White, J. *Art and Architecture in Italy 1250-1400*, Yale University Press, 1993.
- Camille, M. *Gothic Art. Glorious Visions*, Prentice Hall College Press, 2003.
- Brandenburg, E. *Katedrala*, Zagreb, 1998.
- Branner, R. *Gothic Architecture*, New York, 1992.
- Coldstream N. *Medieval Architecture*, Oxford University Press, 2002.
- Early Italian Painting and Works of Art 1300 - 1450*. London, 1983.
- Fitchen, J. *The Construction of Gothic Cathedrals: A Study of Medieval Vault Erection*, 1997.
- Jansen H. *High Gothic*, Princeton, 1984.
- Katedrala*. Mjera i svjetlost (ur. Pelc, M) Zagreb, 2003.
- Le Goff, J. *Civilizacija srednjovjekovnog zapada*, Zagreb, 1998.
- Grodecki, A. *Architettura gotica*, Milano, 1988.
- Minne-Seve, V. *Romanesque and Gothic France: architecture and sculpture*, New York,

2000.

Müller, W. – Vogel, G. Atlas arhitekture I-II, Zagreb, 2000.

Mumford, L. Grad u historiji, Beograd, 1986.

La pittura in Italia. Il Duecento e il Trecento, Milano, 1986.

Pope-Hennessy, J. Italian Gothic Sculpture, London, 1996.

Sekules V. Medieval art, Oxford University Press, 2001.

Il Trecento Adriatico: Paolo Veneziano e la pittura tra Oriente e Occidente, Milano 2002.

Williamson, P. Gothic Sculpture 1140-1300, Yale, 1995.

Wilson, C. The Gothic Cathedral: The Architecture of the Great Church, New York, 1990.

Zeri, F – Gardner, E. Italian Painting. North Italian Schools, New York, 1986.

Deanović, A. Kapela Sv. Stjepana u Zagrebu, Zagreb, 1995.

Deanović, A. – Čorak, Ž. Zagrebačka katedrala, Zagreb, 1988.

Ekl, V. Gotičko kiparstvo u Istri, Zagreb, 1982.

Fisković, C. Zadarski sredovječni majstori, Split, 1959.

Fučić, B. Istarske freske, Zagreb, 1963.

Fučić, B. Vincent iz Kastva, Zagreb, 1992.

Fučić, B. Majstor iz Konstanca, Brseč-Zagreb, 2000.

Hilje, E. Gotičko slikarstvo u Zadru, Zagreb, 1999.

Hrvatska i Europa, Kultura, znanost i umjetnost, Sv. II.-Srednji vijek i renesansa (XIII.-XVI. st.), Zagreb, 2000.

Paolo Veneziano, stoljeće gotike na Jadranu, Zagreb, 2004.

Petricioli, I. Obrada drveta u Zadru u doba gotike, Zagreb, 1972.

Petricioli, I. Škrinja sv. Šimuna u Zadru, 1983.

Prijatelj, K. Dalmatinsko slikarstvo 15. i 16. st., Zagreb, 1983.

Tisuću godina hrvatskog kiparstva, Zagreb, 1997.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Obavezno pohađanje predavanja, terenske nastave i seminara.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Studenti su redovito informirani o programu rada putem programa kolegija i plana rada dostupnih na portalu Merlin predmetnog nastavnika te u direktnoj komunikaciji s predmetnim nastavnikom elektroničkom poštom ili konzultacijama koje se održavaju svaki tjedan prema navedenom rasporedu ili prema dogovoru.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Kontakt s predmetnim nastavnikom omogućen je elektroničkom poštom i osobno putem konzultacija koje se redovito održavaju svaki tjedan prema navedenom rasporedu ili prema dogovoru.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Ispit se polaže pisano i usmeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	6.2./20.2. (pisani u 11:00 sati); 6.2./20.2. (usmeni u 14:00 sati)
--------	--

Proljetni izvanredni	20.3. (pisani u 11:00 sati; usmeni u 13:00 sati)
----------------------	--

Ljetni	/
--------	---

Jesenski izvanredni	/
---------------------	---

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
10.10.	Uvod – ciljevi i zadaci kolegija Gotika kao stil. Uvjeti razvoja: društvene promjene, uloga gradova,

	propovjedničkih redova, sveučilišta i skolastike.
17.10.	Arhitektura u Francuskoj: St. Denis i opat Suger (1140.-1150.) - rana gotika Ile-de-France. Osnovna obilježja, glavni spomenici.
24.10.	Klasična i rayonnant gotika (1200.-1250.) - katedrale sjevera i širenje gotike u Francuskoj. Dominacija Pariza - Luj IX. i formiranje umjetnosti dvora.
31.10.	Kiparstvo u Francuskoj: 1140.-1250. od kipova „stupova“ do idealiziranih portreta. Novi zadaci i nove vrste kiparskog oblikovanja.
7.11.	Kiparstvo u Francuskoj nakon 1250.
14.11.	Arhitektura u Italiji: otpori prihvaćanja francuske gotike i nova tipološka rješenja; Siena, Orvieto, Milano. Arhitektura cistercita i propovjedničkih redova. Novi liturgijski zahtjevi - utjecaji i odrazi propovjedničkih redova.
21.11.	KOLOKVIJ 1 Kiparstvo u Italiji: od 1250.-1300.: Nicola Pisano, Arnolfo di Cambio, Giovanni Pisano
28.11.	Kiparstvo u Italiji: od 1300.-1350.: Tino da Camaiano, Lorenzo Maitani, Andrea Pisano, Nino Pisano
5.12.	Slikarstvo u Italiji: slikarske škole Siene (Duccio, Simone Martini, Ambrogio i Pietro Lorenzetti), Firence (Cimabue) i Venecije (Paolo Veneziano, Lorenzo Veneziano).
12.12.	Giotto di Bondone
19.12.	Arhitektura u Engleskoj: periodizacija, osnovna obilježja i glavni spomenici.
9.1.	Arhitektura srednje Europe (Njemačka, Austrija, Češka).
16.1.	KOLOKVIJ 2 Hrvatska. Povijesni kontekst. Arhitektura gotike Dalmacije, Istre i sjeverne Hrvatske.
23.1.	Hrvatska. Slikarstvo i kiparstvo
30.1.	Terenska nastava

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Muzejska pedagogija		
Studij	PDS povijest umjetnosti		
Semestar	III., V.		
Akadska godina	2018./2019.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+30+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtkom 12:15-15:00		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku			
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Julija Lozzi Barković		
	Kabinet	463	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	PET 12:15-13:00, SRI 15:15-16:00		
	Telefon	265-739	
	e-mail	lozzi@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju	Dr.sc. Danko Dujmović		
	Kabinet	464	
	Vrijeme za konzultacije	Pon 15-16, čet 11:00-12:00	
	Telefon	265-740	
	e-mail	ddujmovic@ffri.hr	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Kroz predavanja, radionice i praktične primjere, student će direktno iskusiti sva tri aspekta djelovanja muzejskog pedagoga - komunikacija, interpretacija i edukacija.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Studenti će steći uvid u konkretno zanimanje kojim bi se mogli baviti nakon studija, a koje još uvijek nije dovoljno poznato široj, niti stručnoj javnosti. Naučit će koja je uloga muzejskog pedagoga unutar muzeja, te ovladati metodama i tehnikama rada, komuniciranja, poučavanja i prenošenja informacija korisniku muzeja (posjetitelju).			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x			x
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje i aktivnost u nastavi	1	30	
Seminarski rad	1	30	
ZAVRŠNI ISPIT	1	40	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene:			
<u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u>			
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.			
<u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u>			
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.			
- Tijekom nastavestudent može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih			

- bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

Segmenti kolegija (pohađanje, aktivnost) vrednovati će se dosljedno tijekom cijelog semestra praćenjem dolazaka i aktivnosti unutar nastavnog procesa. Seminarski rad ocjenjivati će se prema uspostavljenim parametrima o kojima će student biti obaviješten na početku semestra. Isto vrijedi i za referat kojim će konkretni seminarski rad biti predstavljen. Kao krajnja provjera usvojenog znanja kolegija biti će proveden pismeni ispit.

Kolegij zahtijeva redovito pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje, jer predviđena znanja koja se trebaju usvojiti ovise uglavnom o ovom segmentu. Stoga se očekuje redovitost pohađanja.

Student je u okviru programa dužan izraditi seminarski rad i prezentirati ga kolegama u terminu dogovorenom na početku semestra. Ukoliko se student ne pridržava rokova, to utječe na pojedinačnu ocjenu koja se studentu daje za svaki rad, a zbir svih ocjena utječe na konačnu ocjenu. Ukoliko student ima nekih nepredviđenih situacija koje direktno utječu na poštivanje roka dužan je to na vrijeme i prije roka javiti nastavniku s kojim mora dogovoriti alternativni rok.

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Zbornici Skupa muzejskih pedagoga Hrvatske
- Milutinović J.: Savremene teorije i modeli učenja u muzeju i njihova implementacija, u Rad muzeja Vojvodine, br. 47-48, str. 261-267, 2005-2006
- Milutinović, J.: Učenje u muzeju, u Pedagoška stvarnost, vol. 48, br. 5-6, str. 354-365, 2002

IZBORNA LITERATURA

- Tanja Štignjedec Sulić, Osmišljavanje pristupa i sadržaja vodstva kroz muzej za djecu predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta, Etnografski muzej Zagreb, Zagreb, 2010.
- Danko Dujmović, Razlike u pristupima vodstvu kroz stalni postav Muzeja za umjetnost i obrt, Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, 2007.
- Falk, J.H.: The Museum Experience, Whalesback Books, Washington, 1994.
- The Manual of Museum Learning, editor: Barry Lord, AltaMira Press, Lanham, 2007.
- Hein, G.: Learning in the Museum, Routledge, New York, 1998.
- Talboys, G.K.: Museum Educator's Handbook, Ashgate, Aldershot, 2005.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave je obavezno. Moguće je izostati tri puta bez opravdanja. Na predavanjima se od studenata očekuje aktivno sudjelovanje u nastavi, radionicama i vježbama, te ispunjavanje zadataka tijekom semestra.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Studenti sve informacije dobivaju na predavanjima ili konzultacijama s nastavnikom na fakultetu ili e-mailom.

Rokovi, obaveze i zadaci studenata određeni su i predstavljeni na uvodnom

predavanju.	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Studenti mogu kontaktirati nastavnika u vrijeme konzultacija na fakultetu ili e-mailom u svakom trenutku.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Usmeno	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	12.2., 26.2.2019. 13h
Proljetni izvanredni	19.3.2019. 13h
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
11.10.	Uvod u kolegij
18.10.	Uvod - muzejski pedagog: teorija, misija, ciljevi, sadržaji, načini i metode
25.10.	Nema nastave zbog odsutnosti nastavnika
8.11.	Nema nastave zbog odsutnosti nastavnika
15.11.	Komunikacija - smjerovi, razine i načini komuniciranja; ciljne skupine, potrebe, prilagodba i zadovoljstvo posjetitelja; muzejska pedagogija i interdisciplinarnost - otvoreni muzej; stvaranje i odgoj posjetitelja; muzejski pedagog izvan muzeja
22.11.	Interpretacija - vodstvo kao metodička jedinica, formulacija i artikulacija; tehnike i metode vođenja - pričanje i pripovijedanje, razgovor, igra, igranje uloga, igrokaz, ples i pokret, interaktivnost
29.11.	Interpretacija - radionice u muzeju - vrste, oblici, primjeri iz prakse, ciljevi
6.12.	Interpretacija - tekstovi u muzeju, vrste, oblici, forme
13.12.	Edukacija - muzej kao dio obrazovnog sustava, korelacija i nadopuna školskog programa, terenska nastava u muzeju; učenje i istraživanje u muzeju; muzej i cjeloživotno učenje
20.12	Edukacija - popularizacija i edukativnost muzejskog sadržaja; oblikovanje didaktičkih listića, zadataka, akcija i programa
10.1.	Edukacija - muzej i kulturna raznolikost, društvena angažiranost, tolerancija, korektnost; muzej i lokalna zajednica - odnos prema kulturnoj baštini i uloga u formiranju kulturnog identiteta; kulturni turizam
17.1.	Edukacija i etičnost u odnosu prema muzejskim sadržajima
24.1.	Posjetitelji s invaliditetom u muzeju
31.1.	Zaključno predavanje

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Liturgika i povijest umjetnosti		
Studij	Preddiplomski dvopredmetni studij povijesti umjetnosti		
Semestar	III. i V.		
Akadska godina	2018./2019.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+0+30		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	nastava četvrtkom od 9:15 do 11 sati; dvorana 207 seminari od 11:15 do 12 sati; dvorana 207		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Damir Tulić		
	Kabinet	462	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	doc. dr. sc. Damir Tulić: srijedom i četvrtkom od 12:15 do 13 sati		
	Telefon	051/265-744	
	e-mail	damir.tulic@gmail.com ; dtulic@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju	dr.sc. Danijel Ciković		
	Kabinet	465	
	Vrijeme za konzultacije	Četvrtkom od 13:15 do 14 sati	
	Telefon		
	e-mail	daniyel.cikovic@ffri.hr	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Kolegij će ponuditi pregled razvoja katoličke liturgije gledan kroz prizmu povijesti umjetnosti. Teme: Uvod u liturgiku; Povijesni razvoj katoličke liturgije; Liturgijske knjige i jezici (razvoj knjiške umjetnosti od minijatura do grafika); Liturgijsko pjesništvo i pjevanje (gradnja orgulja); Razvoj sakralnog prostora kroz povijest; Crkveni namještaj (oltar, tabernakul, propovjedaonica, ispovjedaonica, krstionica, orgulje, zvona, sjedala za biskupa te kler i vjernike, kipovi, slike, relikvije); Liturgijsko posude (kalež, patena, ciborij, pokaznica, posudice za sveto ulje, posudice za vino i vodu, kadionica i ladica); Liturgijsko ruho (postanak i razvoj liturgijskog ruha, simbolika te boje: amikt, fanon, alba, cingulum, kazula, dalmatika, pluvijal, manipul, stola, tkanine u opremi sakralnog prostora); Insignije (mitra, pastoral, prsten, kalota, tiara, palij, biskupske papuče i rukavice, pektoral, Cappa magna, moceta); Liturgijski simboli (svijetlo, tamjan, voda, ulje, sol, pepeo); Liturgijska godina (razvoj i kalendar, red i vrste blagdana); Božićni ciklus (povijesni razvitak i bogoslužje u Došašću, Božiću, Bogojavljenju i Svijećnici); Uskrsni ciklus (povijesni razvitak i bogoslužje u Korizmi, Velikom tjednu te Uskrsu i narednim blagdanima); Sveta Misa (oblik i povijesni razvoj); Sakramenti (oblik i povijesni razvoj); Blagoslovine; Pobožnosti i običaji (Četrdesetosatno klanjanje, križni put, krunica, ophodi)			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Osposobljavanje studenta za razumijevanje razvoja te simbolike crkvenih obreda i pobožnosti s posebnim naglaskom na posttridentsku liturgiju u 17. i 18. stoljeću. Razumijevanje oblika, namjene kao i stilskih promjena sakralnih prostora te brojnih umjetničkih predmeta koji se koriste ili su se nekada koristili bogoslužju.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X		
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Seminarski rad	1	40	

ZAVRŠNI ISPIT	2	60
UKUPNO	3	100

Kontinuirana provjera znanja – SEMINARSKI RAD I DISKUSIJA

Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Dragutin Kniewald, *Liturgika*, Zagreb, 1937. (odabrana poglavlja)
 Adolf Adam, *Uvod u katoličku liturgiju*, Zadar, 1993. (odabrana poglavlja)
 Liturgijski pojmovi iz Leksikona ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva (ur. Anđelko Badurina), Zagreb, 1990. (odabrani)

IZBORNA LITERATURA

Anđelko Badurina, Bernardin Škunca, Florijan Škunca, *Sakralni prostor tijekom povijesti i danas*, Zagreb, 1987
 Šaško Ivan, *Per signa sensibilia : liturgijski simbolički govor*, Zagreb 2004.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Obavezno. Student je dužan pohađati nastavu (predavanja i seminare) 70% odnosno 50% ako mu se kolegij preklapa s obaveznim kolegijem drugog smjera. Ne ispunjavanje ovog uvijeta onemogućuje pristupanje završnom ispitu

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Putem zajedničkog e-maila, preko demonstratora.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Osobno na nastavi i konzultacijama, elektronskom poštom.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni ispit

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	5.2.2019. u 10h u 207 1.3.2019. u 10h u 207
Proljetni izvanredni	20.3.2019. u 16h 207
Ljetni	
Jesenski izvanredni	

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
11.10.2018.	Uvod u katoličku liturgiju - povijesno-umjetnički aspekt
18.10.2018.	Kraći povijesni razvoj katoličke liturgije od ranokršćanskih oratorija do Drugog vatikanskog koncila
25.10.2018.	Razvoj liturgijskih knjiga i jezika - minijature i grafike
8.11.2018.	Liturgijsko pjesništvo i pjevanje (gradnja orgulja)
15.11.2018.	Razvoj sakralnog prostora kroz povijest
22.11.2018.	Crkveni namještaj - razvoj i stilske promjene
29.11.2018.	Liturgijsko posude - razvoj i stilske promjene
6.12.2018.	Liturgijsko ruho - razvoj i stilske promjene
13.12.2018.	Insignije
20.12.2018.	Liturgijski simboli
10.1.2019.	Sveta Misa - oblik i povijesni razvoj
17.1.2019.	Liturgijska godina (razvoj i kalendar, red i vrste blagdana) Božićni ciklus (povijesni razvitak i bogoslužje u Došašću, Božiću, Bogojavljenju i Svijećnici) Uskrsni ciklus (povijesni razvitak i bogoslužje u Korizmi, Velikom tjednu te Uskrsu i narednim blagdanima)
24.1.2019.	Sakramenti (oblik i povijesni razvoj)
31.1.2019.	Pobožnosti i običaji

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Razvoj svetišta od ranoga kršćanstva do kasnoga srednjeg vijeka		
Studij	Preddiplomski studij povijesti umjetnosti		
Semestar	I./III. PDS		
Akadska godina	2018./2019.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	45 (1+0+2)		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Petak, 9:15 - 12:00, 140		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Marina Vicelja - Matijašić		
	Kabinet	461	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljak, 13:00-14:00, po dogovoru		
	Telefon	265603	
	e-mail	mvicelja@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju	Nikolina Belošević, prof.		
	Kabinet	Petak, 13:00-14:00 (kabinet 464) i prema dogovoru	
	Vrijeme za konzultacije	464	
	Telefon	265-740	
	e-mail	nikolina.belosevic@gmail.com	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<ul style="list-style-type: none"> - Pregled razvoja svetišta od ranoga kršćanstva do kasnoga srednjeg vijeka - terminologija, povijesni izvori - Pregled razvoja liturgijskog namještaja (oltar, ambon/propovjedaonica, oltarna ograda, subselij) - Promjene u dispoziciji crkvenoga prostora kroz nekoliko stoljeća - povezanost s povijesnim i liturgijskim promjenama - svetište, kor, kripta - Ikonografska topografija vezana za prostor svetišta - Dekorativni program - skulptura, slikarstvo, obrt <ul style="list-style-type: none"> - Regionalne europske posebnosti - Lokalni primjeri - analiza i interpretacija - Terenska nastava 			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<ul style="list-style-type: none"> - Prepoznavanje dijelova prostora svetišta, liturgijskog namještaja i opreme - terminologija - Prepoznavanje i jasno uočavanje tipičnih i atipičnih formi - Interpretacija djela u okviru povijesnog razvoja 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohadanje nastave	0,25	0	
Kontinuirana provjera znanja	1,25	40	

1		
Kontinuirana provjera znanja	0,75	30
2		
ZAVRŠNI ISPIT	0,75	3
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Reader sastavljen od izabranih dijelova i poglavlja iz:

Arte medievale - le vie dello spazio liturgico, ur. P. Piva, Milano, 2012.

Le sanctuaire et ses aménagements, Hortus Artium Medievalium, vol.15, 2009.

Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva, ur. A. Badurina, Zagreb, 1979.

Uvod u katoličku liturgiju, ur. A. Benveniste, Zadar, 1993.

Utjecaji na preobrazbe kršćanske liturgijske arhitekture do 20. stoljeća, Z. Sokol-Gojnik, A. Crnčević, M. Obad Šćitaroci, Zagreb, 2011.

IZBORNA LITERATURA

U dogovoru sa studentima s obzirom na izabranu temu seminarskoga rada.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Obavezno

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Studenti su upoznati s programom rada kroz cijeli semestar prema izvedbenome planu koji im se predstavlja na početku nastave te koji se nalazi na web stranici kolegija (Mudri); studenti se redovito informiraju o svim aktivnostima preko zajedničke e-adrese te na satovima predmeta ili drugačije prema dogovoru.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Nastavnik je dostupan u vrijeme konzultacija tijekom semestra te za sve upite preko e-pošte.

NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Ispit se polaže pismeno (esej) i usmeno.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	8.2., 22.2. pis. u 10:00, usm. u 14:00
Proljetni izvanredni	22.3. u 10:00 pis. u 10:00, usm. u 14:00
Ljetni	-
Jesenski izvanredni	-
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
1	Uvodno izlaganje i dogovor oko načina izvođenja nastave, evaluacije, literature i seminarskih radova
2	Postanak i razvoj kršćanskoga svetišta (templum / ecclesia)
3	Morfologija kršćanskoga svetišta <ul style="list-style-type: none"> - Osnovni pojmovi, definiranje svetišta, dijelovi, orijentacija - Arhitektura svetišta - Izvođenje liturgije u odnosu na liturgijski namještaj
4	Elementi liturgijskoga namještaja - oltar <ul style="list-style-type: none"> - Tipovi i geneza - Konfesija; kripta
5	Elementi liturgijskoga namještaja - oltarna pregrada <ul style="list-style-type: none"> - Tipovi i geneza (septum, tribelon, letner, ikonostas) - Funkcija - Elementi
6	Elementi liturgijskoga namještaja - ciborij
7	Elementi liturgijskoga namještaja - katedra, subsellia, ambon, ostala oprema
8	KOLOKVIJ
9	Liturgijski namještaj i ikonografija
10	Odnos funkcije i forme (liturgija - arhitektura - skulptura) <ul style="list-style-type: none"> - Crkvene reforme i odraz na oblikovanje svetišta - Umnažanje oltara i promjena izgleda svetišta - Stacionalna liturgija
11	Westwerk kao zapadno svetište
12	Svetište u gradskim, redovničkim i hodočasničkim crkvama <ul style="list-style-type: none"> - Deambulatorij, transept, kor
13	KOLOKVIJ

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Graditeljska baština 20. st. u Rijeci		
Studij	POVIJEST UMJETNOSTI, preddiplomski studij		
Semestar	V. / ZIMSKI		
Akadska godina	2018/19.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+0+30		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	12:15 - 15 sati, srijeda, predavaonica 207		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/		
Nositelj kolegija	JULIJA LOZZI-BARKOVIĆ		
Kabinet	463		
Vrijeme za konzultacije	petak: 12:15 - 13:15 sati srijeda: 15:15 - 16:15 sati		
Telefon	265-739		
e-mail	lozzi@ffri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Graditeljska baština Rijeke iz razdoblja 20. stoljeća važan je dio nacionalnog i europskog arhitektonskog naslijeđa, kojoj zbog neposrednog dodira i upliva srednjoeuropske i mediteranske tradicije pripada specifično mjesto. Recepcija navedenih utjecaja te njihovo miješanje s lokalnim iskustvima arhitektonskog i prostornog oblikovanja rezultirali su osobitim vrijednostima. Stoga se graditeljska baština Rijeke iz razdoblja 20. stoljeća u okviru kolegija postavlja u širi kontekst, te se njezinom prezentacijom, interpretacijom i valorizacijom obuhvaćaju svi njezini različiti aspekti.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog kolegija polaznici će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizirati, interpretirati, vrednovati i komparirati graditeljsku baštinu Rijeke 20. stoljeća u nacionalnom i međunarodnom kontekstu - koristiti se stručnom terminologijom vezanom uz sadržaj kolegija - samostalno pisanim i usmenim putem obraditi i protumačiti određene teme i fenomene iz sadržaja kolegija - biti upućeni u novija znanstvena i stručna istraživanja na području graditeljske baštine Rijeke iz razdoblja 20. stoljeća 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X		X	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi	0,5	10	
Kontinuirana provjera znanja 1	1	30	
Seminar/istraživanje	1	30	

ZAVRŠNI ISPIT	1,5	30
UKUPNO	4	100

Opće napomene: Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare iznos ocjenskih bodova koji ih svrstavaju u kategoriju FX (30 do 39,9 na preddiplomskom / 40 do 49,9 na diplomskom) imaju mogućnost tri izlaska na ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E. (prema prikazu ispod ovog teksta)

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ	DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 80 do 100 ocjenskih bodova	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 70 do 79,9 ocjenskih bodova	od 80 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 69,9 ocjenskih bodova	od 70 do 79,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova	od 60 do 69,9 ocjenskih bodova
2 (E)	od 40 do 49,9 ocjenskih bodova	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (FX)	od 30 do 39,9 ocjenskih bodova	od 40 do 49,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 29,9 ocjenskih bodova	od 0 do 39,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. *Arhitektura secesije u Rijeci*, Rijeka, MMSU, 1997.
2. J. Lozzi-Barković, *Secesija u arhitekturi Rijeke*, ICR, Rijeka, 2010.
3. *Moderna arhitektura Rijeke*, Rijeka, MMSU, 1996.
4. J. Lozzi-Barković, *Međuratna arhitektura Rijeke i Sušaka, usporedba i europsko okruženje*, Adamić, Rijeka, 2015.
5. R. Matejčić: *Kako čitati grad*, ICR, Rijeka, 1993.

IZBORNA LITERATURA

1. H. Russell Hitchcock, *Architecture: Nineteenth and Twentieth Centuries*, London 1990.
2. K. Frampton, *Kritička povijest (moderna arhitektura)*, Zagreb, 1992.
3. *Art Nouveau/Jugendstil Architecture in Europe*, German Commission for UNESCO, Dr. Hans Dyroff Editor, Bonn, 1988.
4. E. Bairati i D. Riva, *Il liberty in Italia*, Laterza e Figli, Bari, 1985.
5. L. Benevolo, *Storia dell'architettura moderna, II*, Bari, 1960.
6. W. J. R. Curtis, *Modern Architecture since 1900*, Oxford, UK, 1982.
7. V. Fontana, *Profilo di architettura italiana del Novecento*, Marsilio Editori, Venezia, 1999.
8. P. Gossel i G. Lenthauser, *Architecture in the Twentieth Century*, Köln, 1991.
9. C. Jenks, *Moderni pokreti u arhitekturi*, Beograd, 1988.
10. W. Muller i G. Vogel, *Atlas arhitekture 2*, Zagreb 1999.
11. *Secesija u Hrvatskoj*, MUO, Zagreb, 2003., (poglavlja koja se odnose na arhitekturu)
12. T. Premerl, *Hrvatska moderna arhitektura između dva rata*, Zagreb, 1987.
13. D. Radović-Mahečić, *Moderna arhitektura u Hrvatskoj 30-tih godina*, Zagreb, 2007.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su dužni prisustvovati na minimalno 70% nastave (predavanja i seminari). Studenti koji imaju koliziju s kolegijima drugih studijskih grupa moraju prisustvovati na minimalno 50% nastave.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
OGLASNA PLOČA ODSJEKA ZA POVIJEST UMJETNOSTI WEB STRANICE FAKULTETA E-MAIL NASTAVNIKA	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
KONZULTACIJE U KABINETU E-MAIL NASTAVNIKA TELEFON	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
PISMENI	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	12 i 26. 2. 2019. u 9 sati
Proljećni izvanredni	19. 3. 2019. u 9 sati
Ljetni	18. 6. i 2. 7. 2019. u 9 sati
Jesenski izvanredni	3. i 10. 9. 2019. u 9 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
1.	Predavanje Europska arhitektura 20. stoljeća Podjela seminarskih/ istraživačkih tema
2.	Predavanje Arhitektura 20. stoljeća u Hrvatskoj
3.	Predavanje Arhitektura 20. stoljeća u Rijeci I
4.	Predavanje Arhitektura 20. stoljeća u Rijeci II
5.	Predavanje/ terenska nastava Arhitektura secesije u Rijeci
6.	Predavanje/ terenska nastava Međuratna arhitektura u Rijeci
7.	Predavanje/ terenska nastava Graditeljske tipologije iz razdoblja secesije i međuratne moderne
8.	Predavanje/ terenska nastava Javna i stambena izgradnja
9.	Predavanje/ terenska nastava Industrijska tipologija

10.	Predavanje/ terenska nastava Arhitektura 20. stoljeća u Rijeci, situacija danas.
11.	Seminari Izlaganje seminarskih/istraživačkih tema Arhitektura i urbanizam secesije u Rijeci
12.	Seminari Izlaganje seminarskih/istraživačkih tema Arhitektura i urbanizam secesije u Rijeci
13.	Seminari Izlaganje seminarskih/istraživačkih tema na terenu/ grupni rad Arhitektura i urbanizam secesije u Rijeci
14.	Seminari Izlaganje seminarskih/istraživačkih tema na terenu/ grupni rad Arhitektura i urbanizam secesije u Sušaku
15.	Seminari Izlaganje seminarskih/istraživačkih tema na terenu/ grupni rad Arhitektura i urbanizam secesije u Sušaku Zaključna razmatranja, dogovor oko korištenja literature i pripreme

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Umjetnost baroka
Studij	Preddiplomski dvopredmetni studij povijesti umjetnosti
Semestar	V.
Akadska godina	2018./2019.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	45+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	nastava srijedom od 9:15 do 12 sati dvorana 207; seminari srijedom od 16:15 do 18h dvorana 207
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Damir Tulić
Kabinet	462
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	doc. dr. sc. Damir Tulić: srijedom i četvrtkom od 12:15 do 13 sati
Telefon	051/265-744
e-mail	damir.tulic@gmail.com ; dtulic@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	Mario Pintarić, mag. hist. art.
Kabinet	465
Vrijeme za konzultacije	Srijedom od 15:15 do 16 sati
Telefon	
e-mail	pintaricm01@gmail.com
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Kolegij se bavi strukturalnim razvojem povijesti umjetnosti na području Europe i hrvatskih zemalja u 17. i 18. stoljeću te će ponuditi pregled razvoja barokne arhitekture, kiparstva i slikarstva u navedenom vremenskom periodu. U 17. stoljeću, Rim postaje kulturni i likovni centar Europe koji privlači umjetnike iz svih dijelova starog kontinenta. Kroz ostvarenja Gian Lorenza Berninija, Francesca Borrominija, Pietra Da Cortone te Caravaggia i Carracijevih kao i drugih velikih majstora, pratit će se stilski razvoj i transformacija umjetnosti od ranog baroka preko rokoka i klasicizma u osvit 19. stoljeća. Pažnja će biti usmjerena i na manifestaciji te specifičnostima ovog stila na području Francuske, Engleske, Španjolske, Njemačke i Austrije. Posebna pažnja usmjerena je proučavanju i analizi umjetnina te konteksta u kojem su one nastale kao i naručiteljima što su uvjetovali promjenu ideja i umjetničkih stremljenja.</p> <p>Na području hrvatskih zemalja u 17. i 18. stoljeću, u obalnom pojasu dominirala je likovna i kulturna klima iz Venecije, kao apsolutnog umjetničkog središta jadranskog bazena. Izrazita pažnja biti će usmjerena prema majstorima koji su djelovali u gradu na lagunama, budući da je najveća i najkvalitetnija umjetnička produkcija u priobalju mletačke provenijencije. Povijesne okolnosti, kraj Velikog bečkog rata te obnova i izgradnja oslobođene Slavonije, gospodarski procvat Istre i Primorja u 18. st., te Mletačka rekonkvista dalmatinske unutrašnjosti od Turaka, dale su sveobuhvatni polet i razvoj ovim područjima, a golema materijalna baština cilj je proučavanja ovog kolegija kao osnovni preduvjet za shvaćanje buduće moderne Hrvatske koja se postupno formira kroz naredno, 19. stoljeće</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Upoznavanje studenata s djelima, autorima, umjetničkim školama, te stilskim mijenama i njihovim uzrocima što su se manifestirali u Europi i na području hrvatskih zemalja u 17. i 18. stoljeću.</p> <p>Upoznavanje s poviješću znanstvenog istraživanja te najnovijim rezultatima istraživanja navedenih područja i specifičnostima metodologije rada.</p> <p>Osposobljavanje studenta za prepoznavanje, kompariranje i razumijevanje pojedinih djela, autora i umjetničkih škola kao i njihova utjecaja na suvremenike i kasnije generacije.</p> <p>Omogućiti shvaćanje i povezivanje baštine koja je prethodila baroku s onom koja se manifestirala u 19. stoljeću te tako stvorila jedinstvo kulturne materije kako u Europi tako i na ovim prostorima.</p>	

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X		
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Seminarski rad	1	20	
Kontinuirana provjera znanja (Kolokvij)	2	40	
ZAVRŠNI ISPIT	2	40	
UKUPNO	5	100	
Kontinuirana provjera znanja - KOLOKOVIJ			
Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave			
Pristup popravku KOLOKVIJA - Omogućuje se jedan ispravak kolokvija tijekom semestra. Položeni kolokvij preduvjet je za izlazak na završni ispit.			
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
Toman, R. (ur), Baroque, Architecture, Sculpture, Painting, Königswinter 2004. (odabrana poglavlja)			
Wittkower, R. Art and Architecture in Italy 1600 to 1750, Harmondsworth (Pelican) 1972. (odabrana poglavlja)			
Tomić, R. Barokni oltari i skulptura u Dalmaciji, Zagreb, 1995.			
Hrvatska umjetnost, povijest i spomenici, Zagreb, 2010., (odabrana poglavlja str. 249-393.)			
IZBORNA LITERATURA			
Norberg Schulz, C. Baroque Architecture, New York 1971.			
Blunt, A. Art and Architecture in France 1500-1700, Yale 1999., samo poglavlja koja se tiču 17. stoljeća			
Pope-Hennessy, J. Italian High Renaissance and Baroque Sculpture, London-New York 1970.			
Wittkower, R. Studies in Italian Baroque, London 1978.			
La pittura in Italia, Il Seicento, Milano 1988.			
Zeri, F. Pittura e Controriforma, Torino 1957.			
Prijatelj Pavičić, I, Kroz Marijin ružičnjak, Zapadna marijanska ikonografija u dalmatinskom slikarstvu od 14. do 18. stoljeća, Split, 1998.			
Kudiš Burić, N, A tabernacle by Alvise Tagliapietra in the cathedral of Osor, Zbornik za umjetnostno zgodovino 41. Ljubljana, 2005.			
Horvat A., Matejčić R., Prijatelj K., Barok u Hrvatskoj, Zagreb 1982			
Relevantni članci o baroku u hrvatskim zemljama u periodici: Peristil, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji, Radovi instituta za Povijest Umjetnost			
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU			
POHAĐANJE NASTAVE			

Obavezno za sve studente koji prvi put slušaju kolegij. Student je dužan pohađati nastavu (predavanja i seminare) 70% odnosno 50% ako mu se kolegij preklapa s obaveznim kolegijem drugog smjera. Ne ispunjavanje ovog uvjeta onemogućuje pristupanje završnom ispitu.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Putem zajedničkog e-maila, preko demonstratora	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Osobno na nastavi i konzultacijama, elektronskom poštom	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeni ispit	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	4.2.2019. u 10h u 207 28.2.2019. u 10h u 207
Proljetni izvanredni	19.3.2019. u 16h u 207
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
10.10.2018.	Uvod: fenomen baroka, povijesni aspekti i kontekst protureformacije Povijesna zbivanja u hrvatskim zemljama u 17. i 18. st. - uvod u barok
17.10.2018.	Rim od 2/2 16. do početka 17. stoljeća: urbanizam, arhitektura (Carlo Maderno), naručioc i mecene, arhitektura i skulptura do visokog baroka Arhitekti i ostvarenja 17. stoljeća na području Hrvatske
24.10.2018.	Gianlorenzo Bernini arhitekt Arhitekti i ostvarenja 17. stoljeća na području Hrvatske
31.10.2018.	Gianlorenzo Bernini kipar Kiparstvo i altaristika prve polovice 17. stoljeća na području Hrvatske
7.11.2018.	Pietro da Cortona Kiparstvo i altaristika druge polovice 17. na području Hrvatske
14.11.2018.	Caravaggio i sljedbenici Kiparstvo i altaristika prve polovice 18 stoljeća na području Hrvatske
21.11.2018	Anibale, Agostino i Lodovico Carracci i sljedbenici Kiparstvo i altaristika druge polovice 18 stoljeća na području Hrvatske
28.11.2018.	Baldassare Longhena i Giorgio Massari - protagonisti mletačke arhitekture 17. i 18. stoljeća Slikarstvo prve polovice 17. stoljeća na području Hrvatske
5.12.2018.	Skulptura u Veneciji u 17. i 18. stoljeću Slikarstvo druge polovice 17. stoljeća na području Hrvatske
12.12.2018.	Slikarstvo 18. st. u Veneciji Slikarstvo prve polovice 18. stoljeća na području Hrvatske
19.12.2018.	Francuska arhitektura 17. i 18. stoljeća Slikarstvo druge polovice 18. stoljeća na području Hrvatske
9.1.2019.	Francusko slikarstvo 17. i 18. stoljeća Umjetnički obrt u vremenu od 1600. do 1800. na području Hrvatske
16.1.2019.	Barokna umjetnost u Engleskoj
23.1.2019.	Barokno kiparstvo u Njemačkoj i Austriji
30.1.2019.	Umjetnički obrt u vremenu od 1600. do 1800. u Europi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	IZVORI MODERNE UMJETNOSTI
Studij	POVIJEST UMJETNOSTI, preddiplomski studij
Semestar	V/ ZIMSKI
Akadska godina	2018/19.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	8:15 - 12 sati, petak, predavaona 207
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/
Nositelj kolegija	JULIJA LOZZI-BARKOVIĆ
Kabinet	463
Vrijeme za konzultacije	petak: 12:15 - 13:15 sati srijeda: 15:15 - 16:15 sati
Telefon	265-739
e-mail	lozzi@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Kolegij uključuje pregled likovnih umjetnosti 19. stoljeća na europskom i nacionalnom planu promatranima u povijesnom društveno-političkom kontekstu, te kao izvor moderne umjetnosti 20. stoljeća. Sadržaj kolegija koncentrira se na najznačajnije umjetničke pravce 19. stoljeća s posebnim osvrtom na temeljne umjetničke grane: slikarstvo, kiparstvo i arhitekturu, te na primijenjenu umjetnost i fotografiju. Teme iz europske povijesti umjetnosti obrađuju se na predavanjima koja su strukturirana kronološki. Obuhvaćaju vrijeme od kraja 18. stoljeća do razdoblja pred Prvi svjetski rat: klasicizam/kraj 18. st. do tridesetih godina 19. st., romantizam/prva polovica 19. st., realizam/sredina 19. st., impresionizam/sedamdesete i osamdesete godine 19. st., postimpresionizam/osamdesete i devedesete godine 19. st., art nouveau/ prijelom 19. i 20. st.). Teme iz hrvatske povijesti umjetnosti 19. stoljeća u europskom kontekstu obrađuju se kroz pripremu seminarskih radova studenata. Studenti su obavezni usmeno izložiti odabranu temu te izraditi powerpoint prezentaciju s kratkim pisanim obrazloženjem.</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Studenti će nakon odslušanog kolegija moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizirati i interpretirati najznačajnija europska/svjetska slikarska, kiparska i arhitektonska ostvarenja 19. stoljeća - vrednovati umjetnička djela 19. stoljeća u kontekstu vremena njihovog nastanka - prepoznati i razumjeti djela i njihove autore te uočiti njihov utjecaj na druge umjetnike - koristiti se stručnom terminologijom vezanom uz sadržaj kolegija - analizirati, interpretirati i vrednovati hrvatsku likovnu umjetnost 19. stoljeća u europskom kontekstu - samostalno pisanim i usmenim putem prezentirati i protumačiti određene teme iz sadržaja kolegija - primijeniti stečeno znanje u razumijevanju moderne umjetnosti 20. stoljeća. - biti upućeni u novija znanstvena istraživanja i njihove rezultate iz područja povijesti umjetnosti 19. stoljeća 	

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X		X	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi	0,5	10	
Kontinuirana provjera znanja	1	20	
SEMINAR/ ISTRAŽIVANJE	1	20	
ZAVRŠNI ISPIT	2,5	50	
UKUPNO	5	100	
<p>Opće napomene: Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare iznos ocjenskih bodova koji ih svrstavaju u kategoriju FX (30 do 39,9 na preddiplomskom / 40 do 49,9 na diplomskom) imaju mogućnost tri izlaska na ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E. (prema prikazu ispod ovog teksta)</p> <p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja bodova stečenih tijekom nastave i na završnom ispitu.</p>			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ	DIPLOMSKI STUDIJ	
5 (A)	od 80 do 100 ocjenskih bodova	od 90 do 100 ocjenskih bodova	
4 (B)	od 70 do 79,9 ocjenskih bodova	od 80 do 89,9 ocjenskih bodova	
3 (C)	od 60 do 69,9 ocjenskih bodova	od 70 do 79,9 ocjenskih bodova	
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova	od 60 do 69,9 ocjenskih bodova	
2 (E)	od 40 do 49,9 ocjenskih bodova	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova	
1 (FX)	od 30 do 39,9 ocjenskih bodova	od 40 do 49,9 ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0 do 29,9 ocjenskih bodova	od 0 do 39,9 ocjenskih bodova	
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
<p>H. W. Janson, A. F. Janson, <i>Povijest umjetnosti</i>, Stanek, Varaždin, 2003., poglavlja koja se odnose na umjetnost 19. stoljeća</p> <p>S. F. Eisenman, T. Croe, <i>Nineteenth Century Art, A Critical History</i>, Thames and Hudson, London, 2002. (odabrana poglavlja)</p> <p>N. Pevsner, <i>The Sources of Modern Architecture and Design</i>, Thames and Hudson, London 1995. (odabrana poglavlja)</p> <p>G. Gamulin, <i>Hrvatsko slikarstvo XIX. stoljeća</i>, Naprijed, Zagreb, 1995. (odabrana poglavlja)</p> <p>G. Gamulin, <i>Hrvatsko slikarstvo na prijelazu iz XIX. u XX. stoljeće</i>, Naprijed, Zagreb, 1995. (odabrana poglavlja)</p> <p>G. Gamulin, <i>Hrvatsko kiparstvo XIX. i XX. stoljeća</i>, Zagreb, Naprijed, 1999. (poglavlja koja se odnose na skulpturu XIX. stoljeća)</p> <p><i>Bidermajer u Hrvatskoj</i>, MUO, Zagreb, 1997. (poglavlja koja se odnose na arhitekturu)</p>			

Historicizam u Hrvatskoj, MUO, Zagreb, 2000. (poglavlja koja se odnose na arhitekturu)
Secesija u Hrvatskoj, MUO, Zagreb 2004. (poglavlja koja se odnose na arhitekturu)

IZBORNA LITERATURA

R. Rosenblum, H.W. Janson, *Art of the Nineteenth Century, Painting and Sculpture*, Abrams, London 1984.
H. W. Janson, *Nineteenth Century Sculpture*, London, 1985.
J. Schulze, *Devetnaesto stoljeće*, Otokar Keršovani, Rijeka, 1970.
S. Giedion, *Prostor, vreme, arhitektura*, Građevinska knjiga, Beograd, 1969.
C. Clarc, *Priroda u umjetnosti*, Zagreb, 1961.
G. Bazin, *Impresionizam*, Jugoslavija, Beograd, 1978.
Postimpresionizam, Ljubljana, 1979.
Simbolizam, Zagreb, 1978.
Vjekoslav Karas, Umjetnički paviljon, Zagreb 2001.
D. Kečkemet, *Ivan Rendić*, Supetar 1969.
A. Bulat Simić, *Mihael Stroy u Hrvatskoj*, Zagreb 1967.
V. Kružić Uchytíl, *Vlaho Bukovac, život i djelo*, Umjetnički paviljon, Zagreb, 1968.
Franješ Mihanović Robert, 1872.-1940., Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, 2007.,
Hrvatski salon, Zagreb 1898. : 100 godina Umjetničkog paviljona : 15.12.1998 - 28.02.1999, Umjetnički paviljon, Zagreb, 1999.
V. Zlamalik, *Bela Csikos Sesia, začetnik simbolizma u Hrvatskoj*, DPU, Zagreb, 1984.
B. Vizintin, *Umjetnička Rijeka 19. stoljeća*, ICR, Rijeka 1993.
Arhitektura historicizma u Rijeci, MMSU, Rijeka, 2002.
Arhitektura secesije u Rijeci, MMSU, Rijeka, 1997.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni prisustvovati na minimalno 70% nastave (predavanja i seminari).
Studenti koji imaju koliziju s kolegijima drugih studijskih grupa moraju prisustvovati na minimalno 50% nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

OGLASNA PLOČA ODSJEKA ZA POVIJEST UMJETNOSTI
WEB STRANICE FAKULTETA
E-MAIL NASTAVNIKA

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

KONZULTACIJE U KABINETU
E-MAIL NASTAVNIKA
TELEFON

NAČIN POLAGANJA ISPITA

PISMENI I USMENI

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	12 i 26. 2. 2019. u 9 sati
Proljetni izvanredni	19. 3. 2019. u 9 sati
Ljetni	18. 6. i 2. 7. 2019. u 9 sati
Jesenski izvanredni	3. i 10. 9. 2019. u 9 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	<p>Predavanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvodno izlaganje o likovnim umjetnostima 19. stoljeća u kontekstu društveno-političkih i gospodarskih prilika u to doba (slikarski pravci, umjetnički saloni, svjetske izložbe itd.)
2.	<p>Seminar:</p> <p>uvod: plan rada, definiranje studentskih obaveza tijekom semestra</p>
3.	<p>Predavanje:</p> <p>Klasicizam: J. L. David i Kraljevska akademija likovnih umjetnosti u Parizu</p>
4.	<p>Seminari/ izlaganja studenata:</p> <p>Europsko parkovno oblikovanje i Park Maksimir: pejzažno oblikovanje, arhitektura, skulptura</p> <p>Slikarstvo zrelog (bečkog) bidermajera: Mihael Stroy</p> <p>Neoklasicizam u talijanskom slikarstvu i Vjekoslav Karas/ prvi hrvatski slikar - život, djelo, sudbina</p> <p>Crtačke škole u Austro-Ugarskoj monarhiji i riječki slikar Ivan Simonetti/ riječka slikarska škola</p>
5.	<p>Predavanje:</p> <p>Romantizam: slikarstvo u Francuskoj i ostalim zapadnoeuropskim zemljama</p> <p>U STUDENOM SE PLANIRA JEDNA TERTENSKA NASTAVA U ZAGREBU (sadržaji i programi iz stalnog postava i aktualnih izložbi: MG, MMSU, GKD, Umjetnički paviljon itd).</p>
6.	<p>Seminari/ izlaganja studenata:</p> <p>Osnivanje i djelovanje Društva umjetnosti u 19. stoljeću</p> <p>Herman Bollé - školovanje u Beču i opus u Hrvatskoj s naglaskom na Obrtnoj školi u Zagrebu</p> <p>Münchenska akademija i njezini hrvatski đaci u 19. stoljeću</p> <p>Iso Kršnjavi i bečki studij povijesti i povijesti umjetnosti/ideje i utjecaji: uređenje palače Odjela za bogoštovlje i nastavu u Opatičkoj 10</p>
7.	<p>Predavanje:</p> <p>Realizam: kao izraz i kao pokret u francuskom i njemačkom slikarstvu - komparacija</p>

8.	<p>Seminari/ izlaganja studenata: Razvoj hrvatskog povijesnog slikarstva u 19. stoljeću (naručitelji, autori, historiografija, djela) u kontekstu onovremenog europskog historicističkog slikarstva Vlaho Bukovac: pariške godine školovanja i salonskih uspjeha Vlaho Bukovac: djelovanje u domovini i fenomen „zagrebačke šarene škole“ Europski saloni 19. stoljeća (službeni i neslužbeni) - Hrvatski salon 1898. godine i afirmacija mlade generacije:</p>
9.	<p>Predavanje: Impresionizam</p>
10.	<p>Seminari/ izlaganja studenata: Društvo hrvatskih umjetnika i slikarstvo simbolizma i secesije: Bela Čikoš Sesija i Robert Auer Danteovski motivi u hrvatskog slikarstvu i kiparstvu na prijelazu 19. u 20. stoljeće Antički motivi u hrvatskom slikarstvu i kiparstvu na prijelazu 19. u 20. stoljeće Europski (talijanski) postimpresionizam/ Emanuel Vidović - slikarstvo na prijelazu stoljeća u Dalmaciji</p>
11.	<p>Predavanje: Postimpresionizam, simbolizam, art nouveau</p>
12.	<p>Seminari/ izlaganja studenata: Hrvatske slikarice 19. stoljeća: Slava Raškaj Realizam, naturalizam, secesija u europskoj skulpturi 19. stoljeća/ Ivan Rendić: prvi hrvatski kipar - javna portretna skulptura i nadgrobni spomenici Javna i grobljanska skulptura Zagreba u razdoblju historicizma i secesije</p>
13.	<p>Predavanje: - Arhitektura 19. stoljeća i na prijelomu 19. i 20. stoljeća: neostilovi i art nouveau - Izvori moderne arhitekture i dizajna: konstrukcijske inovacije u graditeljstvu (europske i američke arhitektonske škole, pioniri moderne arhitekture)</p>
14.	<p>Seminari/ izlaganja studenata: Bečka secesija i mladi Ivan Meštrović Komparacija: Zelena potkova u Zagrebu/spomenik arhitekture historicizma - Ring u Beču</p>

<u>15.</u>	<p>Predavanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaključna razmatranja, dogovor oko literature i pripreme ispita <p>Seminari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kratko ponavljanje: pregled najvažnijih tema iz hrvatske umjetnosti 19. stoljeća koje će biti zastupljene na ispitu + upute za čitanje ispitne literature <p>UVJETI ZA POTPIS</p> <p>Redovito pohađanje nastave (70%) Obavljena prezentacija seminarskog rada/eseja na odabranu temu iz hrvatske umjetnosti 19. stoljeća u europskom kontekstu Predani i prihvaćeni sažetci (4) odabranih poglavlja iz ispitne literature (dio iz opće i dio iz nacionalne umjetnosti).</p>
------------	---

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Muzeologija		
Studij	PDS povijest umjetnosti		
Semestar	V.		
Akadska godina	2018./2019.		
Broj ECTS-a	2		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	16:15-18:00, P207		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku			
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Julija Lozzi Barković		
	Kabinet	463	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	PET 12:15-13:00, SRI 15:15-16:00		
	Telefon	265-739	
	e-mail	lozzi@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju	Dr.sc. Maja Cepetić Rogić, postdoktorand		
	Kabinet	464	
	Vrijeme za konzultacije	ČET 11:00-12:00	
	Telefon	265-740	
	e-mail	mcepetic@ffri.hr	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Kolegij će ponuditi uvid u razvoj muzeološke djelatnosti kroz povijest te stjecanje osnovnih znanja i kompetencija potrebnih za rad u baštinskim institucijama, prije svega muzejskim. Posebna pažnja posvetit će se razvoju muzeologije kao znanosti, tipologiji muzeja i baštinskih ustanova, načinu upravljanja muzejima, pojmu mreže muzeja i matičnosti, profesionalnom kodeksu muzeološke struke, muzejskim profesijama, načinu istraživanja, prikupljanja, zaštite, organizacije i dokumentiranja muzejske građe, muzejskoj komunikaciji, načinima prezentiranja baštine kao i mogućnostima marketinga unutar baštinskih institucija. Određena pažnja posvetit će se muzejskom zakonodavstvu RH kako bi se muzeološka struka smjestila u trenutno važeće zakonske okvire.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Osposobljenost studenata za samostalan rad unutar baštinske institucije, posebice muzeja. Stečeno znanje o osnovnim procesima istraživanja, sabiranja, zaštite, čuvanja i prezentacije muzejskog predmeta u okviru struke, ali i trenutno važećih zakona RH. Upoznatost s osnovnim teorijskim diskursom o muzejskim izložbama, ali i s izložbenom praksom te usvajanje osnovnih znanja za vrednovanje stalnih i privremenih muzejskih i galerijskih postava.</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohadanje i aktivnost u nastavi	0,30	15	
Seminarski rad	0,70	35	
ZAVRŠNI ISPIT	1	50	
UKUPNO	2	100	
Opće napomene:			
Varijanta 1 bez završnog ispita			

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

Segmenti kolegija (pohađanje, aktivnost) vrednovati će se dosljedno tijekom cijelog semestra praćenjem dolazaka i aktivnosti unutar nastavnog procesa. Seminarski rad ocjenjivati će se prema uspostavljenim parametrima o kojima će student biti obaviješten na početku semestra. Isto vrijedi i za referat kojim će konkretni seminarski rad biti predstavljen. Kao krajnja provjera usvojenog znanja kolegija biti će proveden pismeni ispit.

Kolegij zahtijeva redovito pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje, jer predviđena znanja koja se trebaju usvojiti ovise uglavnom o ovom segmentu. Stoga se očekuje redovitost pohađanja.

Student je u okviru programa dužan izraditi seminarski rad i prezentirati ga kolegama u terminu dogovorenom na početku semestra. Ukoliko se student ne pridržava rokova, to utječe na pojedinačnu ocjenu koja se studentu daje za svaki rad, a zbir svih ocjena utječe na konačnu ocjenu. Ukoliko student ima nekih nepredviđenih situacija koje direktno utječu na poštivanje roka dužan je to na vrijeme i prije roka javiti nastavniku s kojim mora dogovoriti alternativni rok.

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Maroević, I. *Uvod u muzeologiju*, Radovi zavoda za informacijske studije, Zagreb, 2003. (određena poglavlja)
- Šola, T. *Eseji o muzejima i njihovoj teoriji - prema kibernetičkom muzeju*. Zagreb. Hrvatski nacionalni komitet ICOM-a, 2003. (određena poglavlja)
- *Etički kodeks za muzeje*, ICOM, Sarajevo - Zagreb, 2007.
- Zakon o muzejima, NN 142/98, 65/09 - <http://www.zakon.hr/z/302/Zakon-o-muzejima>
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi, NN 108, Zagreb, 1992, <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/309509.html>

IZBORNA LITERATURA

- Gob, André -Drouguet, Noémie. *Muzeologija: Povijest, razvitak, izazovi današnjice*. Zagreb: Antibarabrus, 2007.
- Šola, T. *Marketing u muzejima, ili o vrlini i kako je obznaniti*. Zagreb: Hrvatsko muzejsko društvo, 2001.
- Časopisi *Informatica Museologica* (ovisno o temi seminarskih radova studenata) <http://www.mdc.hr/hr/mdc/publikacije/informatica-museologica/stari-brojevi/>

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE	
Kolegij zahtijeva redovito pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje, jer predviđena znanja koja se trebaju usvojiti ovisе uglavnom o ovom segmentu. Stoga se očekuje redovitost pohađanja.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Putem e-maila i portala Merlin	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Putem e-maila, konzultacije	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeni	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	12.2., 26.2.2019. 11h
Proljeṭni izvanredni	19.3.2019. 11h
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
11.10.	Uvodno predavanje
18.10.	Muzeologija kao znanost, Muzeologija i temeljne znanstvene discipline
25.10.	Povijesni pregled muzeja, Tipologija baštinskih institucija, tipologija muzeja
8.11.	Muzej kao ustanova, Upravljanje u muzejima
15.11.	Muzejska arhitektura
22.11.	Muzejske zbirke - prikupljanje, dokumentiranje, čuvanje i prezentacija
29.11.	Muzejske izložbe - priprema, realizacija, tijek i vrednovanje
6.12.	Terenska nastava-muzej
13.12.	Prezentacija seminarskih radova, diskusija
20.12.	Prezentacija seminarskih radova, diskusija
10.1.	Prezentacija seminarskih radova, diskusija
17.1.	Prezentacija seminarskih radova, diskusija
24.1.	Prezentacija seminarskih radova, diskusija
31.1.	Zaključno predavanje